

הארחת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת כי תשא

תשפ"ו

גיליון 301

א לעבטיגער שפּת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

סנגורית הצדיקים!

פניני פרשה

"כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם" (ל. י"ב).
 באם רוצים להגביה את בני ישראל הוא: **'בפקדיהם'**
'למניהון' כתרגומו. **כוח הרבים**. וכדבריהם (ע"ז ד.):
ציבור נפיש זכותיה.
 וכן אפ"ל: **'כי תשא את ראש בני ישראל'** שהוא:
הצדיק – זה תלוי: **'ב'לפקדיהם'** – **בבני ישראל**,
 וכמובא **'ב'ליקוטי מוהר"ן'** (קס"ו): **כשהעולם אצל**
הצדיק אז יש לו ממשלה, כמובא **באלישע**: שפעם
 נכתב עליו **איש האלוקים**, ופעם **אלישע סתם**, ואמרו
רבותינו (זהר בשלח מ"ד): **'כשהיו בני הנביאים אצלו**
היה נקרא איש האלוקים, וכשהיה לבדו נקרא
אלישע סתם'.

"זה יתנו" (ל. יג)
 ענינו של **"זה"** הוא **ראיה טובה**, וכדברי רש"י: **'הראה**
לו כמין מטבע של אש... ואמר לו כזה יתנו'. באם
 הפצים לקיים את הייתנו - **לתת ולתרום**, זה צריך
 להיות **בעין טובה**, וכמובא.
 ורבותינו **'עיה"פ'** (שעיה נח): **'הלא פרוס לרעב לחמך'**
 מה זה **פרס**? שצריך לפרס פרוטות לחם לפניו כדי
 שלא יתבייש, ו**פרוס לפניו בעין טובה**.
"מחצית השקל בשקל הקדוש" (ל. י"ג).
 אף גם שנותנים **צדקה** - יש להישאר בגדר: **מחצית**,
ולא להתגאות. וכעין מה **שמסכתות הש"ס** מתחילות
 מדף: **ב'.** ואפשר להוסיף: **מחצית השקל** – ר"ת
"מה" להחזיק את עצמו **במידת 'מה'** מידת הענווה
 גם לאחר הניתנה.

"בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימותו או
בגשתם אל המזבח" (ל. כ)
 אפ"ל שמרומז בכאן ענין: **"נטילת ידיים"** בעבודת
 האדם: **'בבואם אל אהל מועד'** – טרם העבודה –
"תפילה". ובהמשך: **'ולא ימותו'** – נט"י **בקומו**
מהשינה – שהשינה הוא אחד מששים במיתה.
'בגשתם אל המזבח' – **"מזבח"** דומה **"לשולחן"** –
 נט"י טרם **אכילתו**.

"שמן משחת קדוש" (ל. כ"ה).
שמן רומז ל"חכמת התורה", כמובא. ועל ידה:
נמשחים במידת ה"קדושה" – **'משחת קדוש'**. ע"ד:
 (קידושין ל.): **'בראתי יצה"ר בראתי לו תורה**
תבלין'. וכמובא רבות ע"כ.

"ויאמר ה' אל משה קח לך סמים" (ל. לד)
 אפשר לדייק שבכאן בציווי על עשית ה"קטורת" כתוב
 בלשון **ויאמר'** מה שאינו בשאר ציווי העשייה
 בפרשייתנו שכתוב בלשון **וידבר'** – **ד'אמירה'** הא
 לשון **רכה** היא, וכמובא עה"פ **'כה תאמר לבית יעקב'**,
 דזהו חשיבותו המיוחדת של הקטורת – **לבטל דינים**
ולעורר רחמים.

"לך רד" (ל"ב. ז)
'רד' – לשון: **'זר'**, – **דירה בתחתונים**, להמשיך
 האלוקות שמשח השיג בשמים – **לעולמנו אנו**.

ורבבות פגמים שפגם אותו האדם, אף על פי כן מעט הטוב
 שמוצא על ידי החסד דוחה הכל, ועל ידי זה: נושא עון
 ופשע, כי על ידי זה נכנס באמת לכף זכות' (שם בליק"ה).
 הרי עיקר סוד התשובה הוא; שגם הרחוקים יזכו להתקרב
 ולשוב, וזהו גדולתו של הבורא ית': **'עיקר גדולתו של**
הקב"ה שגם הרחוקים ממנו ית' מאוד מאוד, גם הם יתקרבו
לעבודתו, וזוה נתייקר ונתעלה שמו יתברך למעלה ולמטה'
(ליקר"מ ז):
 אבל בכוח מי זה נעשה? מיהו היכול לקרבו? אומר
 רבינו: זהו, עבודתם של צדיקי הדור, הצדיקים שעושים
 מ'ה' ו'רשה' – **'בית'**, ומגלים מלכותו בעולם. הצדיקים
 שבונים את ה"משכן" משלל הנקודות טובות.

משל הפרה והחלב

ומה נמלצו בעבודת הסנגוריה של משה רבינו עם בני
 ישראל לאחר שהשפיע להם כל הטובות והם נכשלו בחטא
 העגל - בדברי משלו של רבינו (שיח שרפי קודש ז לח): היה
 זה פעם חלבן החולב את פרתו להפיק ממנה חלב. אך לא
 פעם קורה הדבר, שלאחר טרחה ויגיעה רבה עד שממלאים
 כד החלב לרווחה, או אז בועטת הפרה בכד המלא, וכל
 העבודה יורדת לטמיון. והפרה, הפרה אינה חשה ואינה
 יודעת כמה קלקלה.
 כמו כן יש, שהצדיק מתייגע ומשתדל לדלות הטוב שבכל
 אחד ממקורביו, עמל ויגע הוא להעלותו עוד ועוד מדרגה
 לדרגה, ויש חלילה שאף אחר כל זאת בועטים בכל הטוב
 ברגע אחד והכל הולך לאיבוד, וצריך הצדיק לחזור שוב על
 פעולתו ולהתחיל הכל מהתחלה.

ובספר זאת, שח רבינו על 'בעלי הבחירה' שקשה לתקנם
 מאחר שהבחירה חופשית ביד האדם אם יעשה אם לא.
 בהוסיפו: שהוא מתנחם באלו שכבר אינם בין החיים: "בהם
 אני כבר בטוח ויודע מקומם האמיתי".
 אכן כוחו של צדיק המתחיל עבודתו עם בני ישראל שוב
 ושוב, אינו מרפה ואינו מתייאש.

סנגוריית משה רבינו, של 'צדיקי האמת', מתבטאת איפה
 - בחיפוש הטוב בעם ישראל ולמצאם - ובכך לרצות פני אדון
 קל ולהכניסם בשערי תשובה. בכך שאינם מתייאשים מעם
 ישראל.
 נידבק בהם, נצמד באורחותיהם, ניקח מהם צידה לדרכנו,
 נזכה, ונזכה לעצמנו, לקרובים ולרחוקים, לפתוח צוהר
 התשובה ולהתקרבות לאבינו שבשמים.

בפרשייתנו; אנו קוראים על בני עם ישראל שנכשלו
 בחטא החמור ביתר - חטא העגל. עוון ופשע שעד
 מינו משלמים על - כן, וכדברי חז"ל עה"פ: **'וביום**
פקדי פקדתו' - **'זאין פורעניות באה על ישראל שאין**
בה קצת מפירעון עוון העגל'.
 ואז; התבטא רחמנותו של הרועה הנאמן והמסור:
 משה רעא מהימנא, שפחלה פני אדון קל, ברחמים,
 בריצוים ובפיוסים. מוסר הוא את נפשו ושמו, עבור
 כפרת עוון עם ישראל.
 רבים הם הפסוקים של משה רבינו בהתחננו על בני
 עם ישורון: **'יוחל משה'**: **'למה ה' יחרה אפך בעמך'**:
'שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך': **'זכר לאברהם**
וליצחק ולישראל עבדיך': **'ועתה אם תשא חטאתם ואם**
אין מחני נא מספרך אשר כתבת'. ועוד פסוקי דרחמי
 רבים הכתובים בפרשייתנו.

ואיש חכם יכפרנה

מכלל כל תפילותיו ובקשותיו ניכרת סנגוריה הגדולה
 של משה רבינו על עם ישראל, לימוד זכותו עליהם בכל
 מצב - גם כאשר נכשלו ומעדו.
 כך הם דברי המדרש: **"כשעשו ישראל אותו מעשה,**
עלתה חמתו של הקב"ה ושלח מלאכי חבלה לחבל
ישראל. הוי: חמת מלך מלאכי מות' (משלי ט"ז). **'ואיש**
חכם יכפרנה' זה משה, שנקרא חכם, שנאמר: **'עיר**
גיבורים עלה חכם' (משלי כ"א). שעמד ולימד סנגוריה
 על ישראל וריצה אותם לאביהם שבשמים".

משה רבינו היה יכול למצוא הנקודות הטובות

על סנגוריית משה רבינו וגודל פעלו בכוחו זה, כותב
 מוהר"ת (ליק"ה השכמת הבוקר א ג): **'תיכף אחר**
מעשה העגל נצטוו על מלאכת המשכן, על ידי
שנתרצה השם ויתברך לישראל - על ידי משה שמסר
נפשו עליהם והתפלל בעדם. כי משה היה יכול זאת,
למצוא נקודה טובה אפילו בהפחות שבפחותים
כמבואר בדברי רבינו ז"ל כמה פעמים (רפ"ב ח"א. פ"ב
ח"ב), ועל ידי זה היה יכול להתפלל עליהם תמיד -
אפילו כשפגמו בכל התורה כולה במעשה העגל, אף על
פי כן מצא בהם נקודות טובות. ועל כן אמר משה
(שמות ל"ב) למה ה' יחרה אפך בעמך. כי הוא מצא
הטוב שבהם ואזי נדחה הרע לגמרי... כי הרע אינו
נחשב כלל כנגד מעט הטוב שיש בהם עדיין. והשם
יתברך נתרצה לו, וינחם על הרעה'.
 אכן כן; זהו כוח של הצדיקים, זה דבר פועלם, ללמד
 סנגוריה על עם ישראל, לגלות את הטוב שבהם, לנשב
 מהם האפרוריות המעלימים את הטוב, ובכך לקרבו
 מחדש לאביהם שבשמים.

סלחתי כדברך

כשמשח רבינו, העתיר וסגנר על הטוב של עם
 ישראל, חילה פניו על אף שנכשלו ומעדו בחטא חמור
 זה של העגל, העתיר וביקש על הטוב שבהם, ולבסוף
 נתרצה הקב"ה, באמרו לו: **'סלחתי כדברך'**.
 ולא אז אף זו; אלא גם לימדו לדורות אותן: **'לג מידות**
של רחמים, שבסודם מתגלה חסדו ורחמנותו, ע"י
ראייתו הטוב שבעמו: 'זהו בחינת נוצר חסד לאלפים:
שבחינת החסד, דהיינו מה שהוא יתברך מטה כלפי
חסד ודן לכף זכות ומוצא נקודה טובה, זה החסד: נוצר
וממתיק לאלפים, היינו אף על פי שיש כנגד זה אלפים

שירת הפרשה

"למה ה' יחרה אפך בעמך"
"שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך"
בלשונות אלו עורר משה רבינו סנגוריה
וכדברי הכתוב "ואיש חכם יכפרנה"
גם במצב של ליל העתיר "להגיד בבקר חסדך"
"זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך"
יודעים הם הצדיקים סוד פנימיות התשובה
למצוא את הטוב - גם כשפגמו ושרא לא נבוכה

המשך פניני פרשה

כן אפ"ל: לך רדי' ס"ת: כ"ד' כנגד: עשרים וארבעה ספרים הכלולים בתורה. וכמובא בתיקוני זוהר' (הקדמה דף י"ט): ש"כ"ד הספרים: 'שיאי מן ימא דאורייתא'.
ובדברי בעל הטורים על הפסוק: **ויתן אל משה ככלתו** (שמו ל"א). כתיב חסר, מה כלה מקושטת בכ"ד קשויים; המנויין בישיעה, אף ת"ח צריך להיות מקושט בכ"ד ספרים: וזה: 'לך רדי' שנאמר במשה - שהוא הת"ח: מרומז ענין: ה'כ"ד' ספרים.
כן אפ"ל, רמז: על כ"ד אלף תלמידים שהיו לו רבי עקיבא, ושהיה ראוי שיתקבל תורה על ידו, וזה נרמז כאן, כשבני ישראל קיבלו את הלוחות, ענינו של: **רבי עקיבא**. (ועיין במדרישי אותיות דר"ע).

"לך רדי" (ל"ב ז).
בדברי רש"י, (ברכות לב): **רד מגדולתך**, לכאורה יש לדייק היכן זה מרומז? ואפ"ל: ע"ד הכתוב אצל אברהם עה"פ: **ואגדלה שמך**, בדברי רש"י: **ש'הדרך ממעטת את השם**. וזהו: **'לך רד'** - מגדולתך, לשון הליכה' הנרמז בלך לך' אצל אברהם.

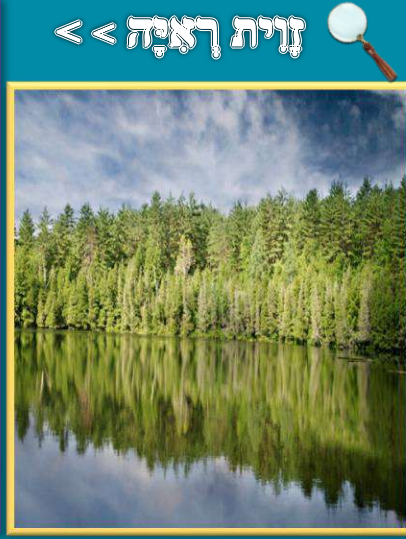
"סרו מהר מן הדרך" (ל"ב ח).
ע"י: 'מהר' - **סרו מן הדרך**, ע"י הפזיזות והמהירות מתגבר היצר על האדם, שהוא: **רוח סערה גדולה בשעתו** (ליקו"מ ח, ויבירח האיננים שם): שהרוח סערה של עשו - מתגבר בהלה גדולה ובמהירות גדול, והצרות הבאים ממנו קרובות ותכופות זו לזו, כמו שאר"ל.
וכן מובא במעשה ראובן שהיה ראוי לזכות לכבודה, כהונה ומלכות, אך: **"פחו כמס אל תותר"** - שעקב פזיזותו נלקחו ממנו הפזיזות והמהירות, נובע מהיפך **'ישוב הדעת'**, שבכוחו להתגבר על היצר (ליקו"מ י"ב).

וכבר אמרו חז"ל (ברכות כ): **"מתון מתון ארבע מאות זוהי שויא"**. וכן: **"הבא לקנות אפרסמון אומרים לו המתן"**.
ולמעשה, נוכל ללמוד שבהתגברות היצר יש לדחותו, וזו עצה להתגבר עליו, בבחינת: **"חכי עד יעבור זעם"**. היפך מ'מהר' שבכך נכשלו **ו'סרו מן הדרך'**. ובליקוטי תפילות' (ס', ועוד): 'שנוכה תמיד: לדחות ולגרש ולבטל יצרנו הרע מקרבנו'.

"וידבר ה' אל משה בנים בפנים... ומשרתו יהושע בן-נון נער לא ימיש מתוך האהל" (לג יא)
אפשר לדייק, דדיקא בפסוק זה המובא גדלותו של משה רבינו, כתוב על יהושע בן-נון, **"נער לא ימיש מתוך האהל"**, ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (קל"ה) ד'טבע הקטנות שיתבטל לגבי הגדלות. ועל כן כשמקורב להצדיק נתבטל הגדלות, כי על ידי אור הגדול של הצדיק נתבטל לגמרי. והוא בחינת (איוב כ"ט): **"ראוני נערים ונחבאו"**, הינו על ידי שרואים פני הצדיק נחבאים הקטנים, כי הקטנות נתבטל לפני גדלות, וזהו בכאן, דראה משה את ה' פנים בפנים, ניכר התבטלותו של יהושע. וזהו גם דיוקו "נער", ע"ד הפסוק המובא שם: **"ראוני נערים ונחבאו"**.

"ויהי עם ה' ארבעים יום וארבעים לילה... ויהי ברדת משה מהר סיני ושני לחות העדת ביד משה ברדתו מן ההר" (ל"ד כ"ח כ"ט).
אפ"ל ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (ו'): שאם נמצאים במדרגה גבוהה יש לדעת שעדיין רחוקים, והוא ע"ד הפסוק: **אם אסק שמים שם אתה**, וזהו בכאן, שמשה רבינו היה בדרגה עליונה כתוב: **ש'ס'**. ובפסוק הבא: **"ויהי ברדת משה מהר סיני"** - ענין של ירידה, כתוב: **"ושני לחות ביד משה"**, עניין התחזקות ברדתו מההר, יחד עם הלוחות.

**כפי מעשינו
כן נשתקף
ההנהגה
מלמעלה.
וכמובא
מהבעל שם
טוב על
הפסוק: ה'
צלך,
שבמעשה
האדם נמדד
לו מידה כנגד
מידה!**

זוית ראיה <<

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע
"ושמרו בני ישראל את השבת לעשת את השבת לדרתם" (שמות ל"ב ט"ז)
הזמירות של מוהר"ת בתחילת התקרבותו

היה זה הנהוג אצל רבי דוד צבי, המכונה רבי דוד צבי הגדול - חמיו של מוהר"ת שהיו מגיעים לשהות הרבה רבנים בעירו מאהלו, ופעמים שהיה רבי דוד צבי מחוץ לעיר, ואז היו הרבנים ממתנים לו איזה זמן עד שיחזור לעיר, בכדי ללבו ולדון עמו בדברי הלכה וכיוצא. פעם אירע שכמה רבנים ישבו בליל שבת על שולחנו של רבי דוד צבי, ומוהר"ת שכבר היה אחרי התקרבותו לרבנו הקדוש שהה גם הוא שם אז, וכשחזרו מבית הכנסת הלך מוהר"ת ברוב התלהבותו לחדר סמוך וזימר שם את השילום עליכם והיאשת חילי בהתלהבות גדולה ובצעקה כדרכו, ורבי דוד צבי המתין עליו עד שיסיים ויצא מחדרו להצטרף לסעודה; וחרה הדברים לרבנים בחשבם: **"רבי דוד צבי זאל ווארטן אויפן איידעם?!"** - "שרבי דוד צבי הגדול ימתין לחתנו הצעיר בשנים?!"
פנה אחד הרבנים שהיו שם לרבי דוד צבי ואמר לו: **"מה זה? וכי זהו כבוד התורה שאתם תמתינו עליו?!"** השיב לו רבי דוד צבי: **"וימה אעשה? הוא מתכוון לזה ברצינות!"**
אחר כך; כשסיים מוהר"ת את הזמירות ואמירותיו, ובא ונכנס למקום הסעודה, קדשו על היין וישבו לאכול. והתחילו לדבר ביניהם בדברי תורה כדרך הרבנים, ואז התפעל אותו רב מלמדנותו של מוהר"ת, ואמר לחותנו: **"אזוי! איך האב געמיינט אז ער איז נאר א חסיד, ער קען דאך לערינען אויך?!"** כך; אני חשבתי שהוא רק חסיד ואינו יודע ללמוד, כעת אני רואה שהוא גם יודע ללמוד...!"

"נער לא ימיש מתוך האהל" (שמות לג יא)

ביטולו של רבי נתן מטבריה למוהר"ת

היה זה תלמידו המובהק והנאמן של מוהר"ת, הרב החסיד רבי נתן בן ר' לייבלה ראובני - שעלה לארץ הקודש והתגורר בעיר טבריה, שם גם מנוחת כבודו בבית העלמין הישן. בעל מחבר ספר 'קונטרס הצירופים, וקובץ מכתבים בשם 'נתיב צדיק', בו הודפסו מכתביו הנפלאים מלאים מן אל זן בדיובורי התחזקות והתעוררות נפלאים ביותר, הנובעים מה'נחל ניובע מ'קור ח'כימה. שרובם נכתבו לחסידי ברסלב שגרו בעיר צפת.

רבי נתן מטבריה, זכה והיה מהחמשה התלמידים שנשארו עם מוהר"ת בעת המחלוקת הנוראה עליו בשנת התק"צ.

והיה זה לאחר פטירת מוהר"ת מסר את נפשו לקיים את רצון מוהר"ת להיקבר סמוך לתחילת בית החיים בכדי שיהיה לתועלת עבור כל נפטר שיעבירוהו סמוך לקברו, כי בתחילה רצה רבי אהרן רבה של העיר ברסלב, שהיה עדיין בחיים שיקברוהו סמוך לחלקת הקבר שקנה, כדי שזוכה להיטמן בסמיכות ללידו ורעה הגדול של מוהר"ת.

אולם רבי נתן ב"ר לייבלה ראובני שמע פעם מרבו רבי נתן, שכל נפטר שיעבירו דרך קברו יהיה לו לתועלת לתיקון נפשו, הבין מדבריו שרצונו להיטמן דווקא בתחילת בית העלמין, על מנת שכל הנפטרים יועברו דרך קברו וכך יוכל לעמוד להם לתועלת.

ואי לכך מיד בצאת השבת לאחר פטירת מוהר"ת, שכידוע נפטר ביום ששי בערב שבת, הלך עם אנשי היחרא קדישא' והראה להם מקום בתחילת בית החיים, וביקש מהם לחפור את קברו של מוהר"ת שם. ואכן שם נטמן גופו הקדוש.

כשראה רבי אהרן - רבה של העיר ברסלב, שקברוהו במקום אחר, הקפיד על רבי נתן ב"ר לייבלה, שמע ממנו להיטמן ליד חברו הגדול, אך רבי נתן ב"ר לייבלה לא חש לקפידה, מאחר שידע שזהו רצונו של מוהר"ת.

וכה מסופר וכתוב עליו בהקדמת ספר נתיב צדיק: **"גם ידוע מחיבה יתירה שגילה לו אדמו"ר מוהר"ת ומסר לו מצפוני חכמה ויראה שקיבל מפי אדמו"ר הננמ"ח ז"ע. ומוהר"ת קיוה כי הרב ר' נתן יזכה ברוחב תבונתו ובמתיקות לשונו להפיץ דברי אדמו"ר בעולם, אך נסתבבו הסיבות כי הרב רבי נתן בן רבי לייבלה הוכרח לברוח לעיר יאס אשר ברומניה, כי רצו לקחת אותו לצבא, אך אף על פי כן זכה בכל פעם לבוא לאומן ולהסתופף בצל קודש הקדשים. אח"כ נסע לארץ ישראל, והתיישב בעיר הקודש טבריה, ומשם התחיל להפיץ מעינות חכמתו, להדריך לחזק ולעורר את אנ"ש שבעיר הקודש צפת ת"ו."**

כמו כן הוא נסע מארץ ישראל לאומן על ימי ראש השנה הקדושים לפחות שלש פעמים, כפי שנראה ממכתביו הנפלאים.

והיה זה כשביקר החסיד רבי הירץ שטרנהארץ אביו של הגאון החסיד רבי אברהם זצ"ל בעיר הקודש טבריה, ואהו יושב בפתח ביתו, ובשל החום הטברייני הכבד עטוי בטלית קטן רחב והוא מלא דבקות בה'.

מוסדות ברסלב 'אהבת משה'
ע"ש מוהר"ן מברסלב ז"ע א"א

המוסדות הוותיקים והמנוסים דוברי לשון הקודש קרוב לארבעים שנה
בהכוונת זקני אנ"ש זצ"ל ושיבלט"א

הנני שמחים להודיע

שהחלה ההרשמה לשנה"ל תשפ"ז

לכיתות גן ומכינות, תלמודי תורה ירושלים - בית שמש
ישיבה לצעירים - ביתר עילית

החפץ ה' בדינו יצליח להמשך חינוך בנינו לתורה, חסידות ויראת שמים בדרכי רביה"ק הג.מ.ח. ז"ע

לפרטים וקבלת טפסי רישום
02-5829920